

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

17.03.1981 tarih ve 2429 sayılı "Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanun'da Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi" gerekçesiyle birlikte ilişikte sunulmuştur.

Gereği için arz ederim.

Serpil KEMALBAY PEKGÖZEGÜ
İzmir Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon	Kadın Erkek Fırsat Eşitliği	
Esas Komisyon	İçişleri	
Tarih: 9 Mart 2022		Esas No: 2/4264

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİĞİ
09 Mart 2022
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
09 Mart 2022
No: 980238
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GEREKÇE

8 Mart'ın kadınların günü haline gelmesinin başlangıcı, kimi kaynaklara göre, 1857'de ABD'de tekstil işçisi kadınların çalışma saatlerinin azaltılması, eşit işe eşit ücret talepleriyle yaptığı greve dayanmaktadır. Bu grevde 128 kadın işi polis müdahalesi sonucu yaşamını yitirmiştir. 1908'de, yine tekstil işçisi 15 bin kadın oy hakkı, çalışma saatlerinin azaltılması, çocuk işçi çalıştırılmasının yasaklanması gibi taleplerle yürümüş, çok sayıda kadın işçi yaşamını yitirmiş ve yaralanmıştır. Kadın emekçilerin grevinde kadınların sloganları "Ekmek ve Güller"di. Ekmek, ekonomik adaleti ve güvenceyi Gül ise daha iyi yaşam koşullarını simgeliyordu.

II. Entemasyonal Kadın Konferansı'nda, Calara Zetkin'in önerisi ile Dünya Kadın Günü kutlanması kararı alınmış ve Birleşmiş Milletler 'de 17 Mart 1970 yılında 8 Mart'ı "Dünya Kadınlar Günü" olarak ilan etmiştir. Böylece bütün dünyada 8 Mart Dünya Kadınlar Günü olarak kutlanmaktadır. Günümüzde Almanya, Azerbaycan, Özbekistan, Rusya, Hırvatistan ve Küba gibi pek çok ülkelerin de bulunduğu toplam 33 ülkede 8 Mart resmî tatil kabul edilmektedir. 8 Mart Dünya Kadınlar Günü Türkiye'de zaman zaman yasaklansa da kadınlar her sene daha fazla sokaklara çıkmakta iken son 20 yıldır Türkiye'de yükselen kadın özgürlük mücadelesinin, feminist mücadelenin giderek büyüdüğüne tanıklık ediyoruz. Kadınlar toplumsal cinsiyet eşitsizliklerine, erkek egemen kapitalist sisteme karşı hakları için mücadele etmektedirler.

Dünya Ekonomik Forumu'nun (WEF) tarafından hazırlanan ve 30 Mart 2021 tarihinde yayınlanan "2021 Küresel Cinsiyet Eşitsizliği Raporu'nda yer alan endekste Türkiye'nin, eğitim, sağlık, siyaset ve iş hayatı başlıklarında 156 ülke arasında 133. sırada yer aldığı görülmektedir.

Türkiye'de yapılan birçok araştırmada kadınların, en yoksul, en güvencesiz, en çok çalışan, en az ücret alan ve en sömürülenler oldukları görülmektedir. Türkiye'de 8 Mart, uygulanan neoliberal politikalarla pekiştirilen, sömürü oranlarının yüksek olduğu koşullarda kadınların, LGBTİ+ların sermaye için ucuz, sosyal güvenlik haklarının sınırlı olduğu, ucuz iş gücüne, eşitsizliğe, haksız yaşam ve çalışma koşulları ile ayakta kalma çabalarına rağmen hak edilen değere, ücrete, mesleki eğitim hakkına ve hakka ulaşma mücadelesinde mağlubiyetler üzerine büyüyen ve yükselen bir zafer günü olarak yerini almaktadır. Ayrıca; "Yaşamak mı hayatta kalmak mı?" ikileminde, insani değerlerin yok sayıldığı, çalışma koşullarının yıpratıcı, hayati riskin bulunduğu ortamlarda neredeyse hiçbir önem alınmaması dolayısıyla tekrarlanan iş kazaları, iş cinayetleri meslek hastalıkları, sendika ve grev haklarının işverenlerce tehdit usulü

kısıtlandığı bir ortamda çalışmaya zorlanmış kadınların özel ve toplumsal yaşamda yükselttikleri hemen her itiraz, karşı duruş şiddet ile bastırılmaya çalışılmaktadır. Siyasi iktidarın erkek egemenliğinden beslenen cinsiyetçi politikaları kadınların karşı karşıya kaldığı sorunların temelini oluşturduğu gibi cinsel yönelimler ve cinsiyet kimlikler de baskı altına alınmakta, LGBTİ+ lar ötekileştirilmekte ve trans cinayetlerinin artmasına neden olmaktadır. Öte yandan, kadını eşit ve özgür bir birey olarak görmeyen zihniyetin beslendiği ve güç aldığı politikalar ile her türlü ayrımcılığın yanı sıra kadınların insanlık dışı yöntemlerle, vahşice katledilmesi, evde, sokakta, iş yerinde, devletin kurumlarında, gözaltında tecavüze uğraması, kadına yönelik şiddet ve kadın cinayeti davalarında her türden gerekçe ile uygulanan iyi hal veya haksız tahrik indirimleri ile kadının yasa eliyle değersizleştirildiğini bizlere göstermektedir.

8 Mart Kadınlar Günü, evde, kamusal alanda, siyasette, sosyal ve ekonomik alanlarda eşitliğin sağlanması, kadınlar üstündeki tahakküm ilişkisinin son bulması, görünmeyen emeğin tanınması, emek sömürüsünün ve ayrımcılığın sonlandırılması, kadının insan haklarının ihlal edilmesinin önlenmesi için; hukuk, eğitim, kültür, ekonomik ve sosyal alanlarında gerekli çalışmaların yapılması taleplerinin yükseldiği bir mücadele günüdür. Kadınların uzun süreli mücadelesi sonucunda kazanılmış 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nde bütün dünya kadınları yaşadıkları yerlerde bir araya gelmekte, patriyarkaya, toplumsal cinsiyet eşitsizliğine, savaşa, şiddete ve her türlü baskı ve sömürüye karşı çıkmakta, sokaklarda kendi sloganları, sözleriyle taleplerini dile getirmektedirler.

Bu bağlamda hak ve eşitlik mücadelesinde yaşamlarını kaybeden kadınlara adanmış 8 Mart günü tüm kadınlara uygulanan sömürü ve baskıya karşı mücadelenin simgesi olarak kabul gördüğünden; verilen kanun teklifi ile Türkiye'de kadın örgütlerinin ve kadınların yıllardır talebi olan 8 Mart'ın TBMM tarafından " Kadınların Uluslararası Birlik, Dayanışma ve Mücadele Günü" olarak ücretli izin günü olarak ilan edilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Teklif ile, hak ve eşitlik mücadelesinde yaşamlarını kaybeden kadınlara adanmış 8 Mart gününün tüm kadınlara, LGBTİ+lara uygulanan sömürü ve baskıya karşı mücadelenin simgesi olarak kabul gördüğünden; Türkiye'de kadın örgütlerinin ve kadınların yıllardır talebi olan 8 Mart'ın TBMM tarafından Kadınların Uluslararası Birlik, Dayanışma ve Mücadele Günü" olarak ücretli izin günü ilan edilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 2-Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

**17.03.1981 TARİH VE 2429 SAYILI BAYRAM VE GENEL TATİLLER
KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 17/03/1981 tarihli ve 2429 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunun 2. Maddesinin birinci fıkrasında "ve 15 Temmuz günü" ibaresindeki "ve" bağlacı kaldırılarak "15 Temmuz günü" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve 8 Mart Günü" ibaresi eklenmiş; 2. maddenin (C) bendinde "ve 15 Temmuz günü Demokrasi ve Milli Birlik Günü" ibaresindeki "ve" bağlacı kaldırılarak "15 Temmuz günü Demokrasi ve Milli Birlik Günü" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve 8 Mart Günü" ibaresi eklenerek aşağıdaki şekilde değiştirilmiş; ve (D) bendinde yer alan "ve 15 Temmuz günü" ibaresindeki "ve" bağlacı kaldırılarak "15 Temmuz günü" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve 8 Mart Günü" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 2- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.